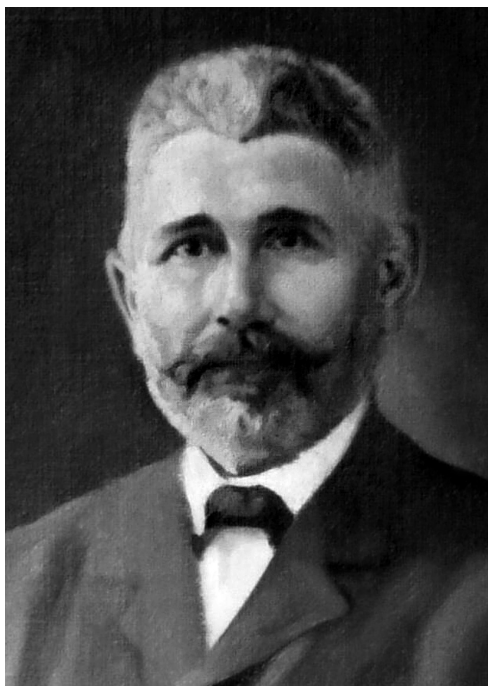

SCHWENZKY ÁRMIN

1846–1927

Állatorvos, a patkolástan oktatója a M. kir. Állatorvosi Tanintézetben 1882-től 1915-ig. Szakmai jártasságát és kiváló gyakorlati tudását gyümölcsöztette a Nádaskay Bélával megírt *Patkolástani kézikönyv* című, öt kiadást megért könyvében.

Schwenzky Ármin 1846. április 7-én született Bánátkomlóson (Torontál vármegye). Kecskeméten hat gimnáziumi osztályt végzett, s ezután a Pesti m. kir. Állatorvosi Tanintézetbe iratkozott be. Az állatorvosi tanulmányok elvégzése után oklevelet szerzett. Ezután három és fél évig mint gyakorló állatorvos működött Pesten, majd két és fél éven keresztül a M. kir. Állatorvosi Tanintézet patkoldájában ösztöndíjas gyakornok volt. 1878. július és augusztus havában a Pancsován és Dubovácon uralkodó marhavész elfojtására küldték ki. 1878. szeptember 1-jétől 1880. január 31-éig a M. kir. Állatorvosi Tanintézet belorvostani klinikáján tanársegéd volt, 1880. február 1-jétől 1882. április végéig pedig a kőbányai sertésveszteglő hivatal vezetőjeként működött. 1882. május 1-jén kinevezték a patkolástan tanárának az állatorvosi tanintézethez. Ebben a minőségben működött nyugalomba vonulásáig. A tanítástól 1914 nyarán lépett vissza, és 1915. július 20-án, 33 évet meghaladó oktatói működés után vonult nyugalomba.

Nyugalomba vonulása a világháború idejére esett, amikor nehéz napok köszöntöttek reá. Végigszenvedte a háborús évek minden nyomorúságát és az azután következő megpróbáltatásokat. Az élet küzdelmei és a magas kor egykor oly szívós szervezetét meggyengítették. Jelentéktelennek látszó tünetek mellett alattomos kór támadta meg, amely mindinkább elhatalmasodott szervezetén.

Schwenzky Ármin oktatói működésének kezdete arra az időre esik, amikor a M. kir. Állatorvosi Tanintézet a kezdet nehézségeivel küzdött, ezért teljesen új utakat kellett egyengetnie. Annak ellenére, hogy a rábízott tárgykör tanítását Tolnay Sándor már 1799-ben kezdeményezte, és jőllehet 1800-ban az állatgyógyintézetben a kovácsok tanítására külön patkolóműhelyt állítottak fel és kovácsmestert alkalmaztak, a patkolástan tanítása még a 19. század második felének kezdetén is nagyon mostoha viszonyok között folyhatott. A patkolástan csak 1873-ban kapott külön oktatót Kurtz Ferenc állatorvos személyében, akinek helyét azután rövid idő múlva Schwenzky Ármin foglalta el. A patkolástan önálló tanítása, a patkolástani intézet kialakulása és fejlődése tulajdonképpen az ő nevéhez fűződik.

Oktatói működése folyamán a patkolástanal kapcsolatos számos kérdés megoldásán fáradozott; összekötésben állt a szakmát művelő külföldi kártársaival, akik elismerték szaktudását. Munkásságát a gyakorlatból származó gazdag tapasztalat és az ebből leszűrt szaktudás jellemezte. A kutatásai és megfigyelései révén szerzett ismereteket és szaktárgyát közvetlenül és egyszerű modorban plántálta át hallgatóiba, és könnyen meg tudta értetni azokkal is, akiknek a patkolás gyakorlása volt élethivatásuk és kenyerük.

Irodalmi téren is tevékeny volt. Számos, a patkolástan és patabetegségek köré tartozó, önálló vizsgálatokon és megfigyeléseken alapuló dolgozata jelent meg hazai és külföldi szaklapokban. Nádaskay Bélával közösen írt *Patkolástani kézikönyve* (1891) 17 év alatt öt kiadást ért meg. Megvetette a patkolástani intézet gyűjteményének alapját, és azt számos értékes készítménnyel, az elméleti oktatáshoz szükséges segédeszközzel gyarapította.

1883-ban a földművelésügyi miniszter állami állatorvos címmel, 1886-ban pedig a király a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki. 1907-ben, 25 évi tanári szolgálata alatt kifejtett sikeres működéséért a földművelésügyi miniszter elismerésében részesült.

Kötelességtudóan, lelkiismerettel, pontosan és érdek nélkül teljesítette hivatalos feladatait, zárkózott természetével nem kereste a nyilvánosságot. Schwenzky Ármin négy évtizedet meghaladó, teljes odaadással végzett munkájával, szaktudásával, gyakorlati tudásával kiérdemelte a tiszteletet és a megbecsülést.

Irodalom

Kotlán Sándor: *A magyar állatorvosképzés története 1787–1937. A M. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Állatorvosi Osztálya alapításának 150-ik évfordulója alkalmából.* Pátria, Budapest, 1941. 210 p.
Az Állatorvostudományi Főiskola jubileumi évkönyve. Szerk.: Holló Ferenc–Pethes György. Állatorvostudományi Főiskola, Budapest, 1962. 162 p. 6 t.
Guoth Gy. Endre: Schwenszky Ármin †. *Állatorvosi Lapok*, 1927. 50. 3. 34.